

pogumno se zoperstavljal sovražnikom slov. krvi. V vezilo njemu, mu obljubimo, da se hočemo tudi mi bojevati za vero in narod. Res je, da smo bili dosedaj mlačni ter malomarni; a toliko gorečnejše se hočemo zanaprej držati starega slov. gesla: »vse za vero, dom, cesarja«. Hvala Bogu, jelo se je svitati tudi med nami. Slava njim, ki so k temu kaj pripomogli! Danes se pa zopet obračamo do naših voditeljev s prošnjo, da naj nas tudi v bodoče vodijo s svojo premišljenostjo. Veselje je slišati, da se Slovenec zaveda, da skuša otresti neznosni jarem svojih nasprotnikov. V ta namen zbira se Slovenec v društva, da z združenim močjo več opravi. Tudi na Laškem imamo Ciril-Methodovo podružnico, katera nas bode branila pred potujčevanjem. Znano pa je, da nasprotnik nima tolike moči, ako ni on tudi gospodar, da se ljudstvu ni treba v nobenem oziru njemu uklanjati. Radi tega sklenimo osnovati si posojilnico, da eo demo vsaj pri njej sami gospodarili, ter sami odločevali v vseh rečeh. Gospodi voditelji, izpeljite to reč! — Hvala ležni Vam bodemo!

Iz Brežiškega okraja. (Občinske volitve.)

Leta 1892 se bojo zopet vršile občinske volitve, pri katerih bojo imeli zopet naši nemčurje dosti posla, posebno v Kapelah; tam že gotovo stari šulvereinovec zbira svojo vojsko, da si za tri leta želodec napolni. — Na kmetijskem polju nas je božja roka prav po očetovo blagoslovila, tako da želodec ne bo sile trpel in je letos kruh za kmeta bolj obrodil, kakor za gospode, ker je bila ozimina močno pognjila. Vsakega misli tarejo, kje dobiti denar za vsakdanje potrebe, in za davke, in druge stroške. Lepi vinogradi so preminoli, novih pa s čim pričeti? Od slavne vlade se zastoj nič ne dobi, še za denar ne vsakokrat. Res vlada je na Bizeljskem naredila trsnice in poskusne vinograde ali to je v prvi vrsti hasnilo tamošnjim prebivalcem, kar je očitno. Tudi stajarska dežela je naredila trsnico v Pišecah na posestvu g. barona Moscona, in zdaj prireja ravno temu nemškemu baronu poskusni vinograd v najslabiji zemlji tako, da plača dežela za prekapanje zemlje 15 kr. štirjaški meter, in tudi drugi velike stroške bo pri tem dežela imela. Kaj stane trsni komisar, kje so delavci, kje je potlej gnoj, in kdo bo imel od tega prvi dobiček? Tisti nemški baron, ki je tamošnjim prebivalcem že mnogo ran vsekal. On bo imel čez 10 let čisto pravilni vinograd, ki mu ga mora dežela prepustiti. Ali pa ne bi mogel baron Moscon si sam vinograda narediti? Gotovo ležje, kakor pa kak ubogi seljak, in tudi je bilo mnogo boljših prostorov, da bi jih bila dežela prevzela za trsnico. Iz tega se vidi, kako je deželni odbor naklonjen kmetijstvu. Kako si naj kmet pomore, ker ga povsod gospod prehaja, in dežela pomaga le gospodom, ne pa kmetu, ali tudi le gospod plačuje deželne doklade? Vidite, kako pametno je bilo, da niste tistega g. Moscona volili za deželnega poslanca kmečki skupini, kakor se je nam ponujal! Tačas bi mu še morali gotovo kaj druga narediti, ne samo novega vinograda. Prošeni ste gospodje deželni poslanci, da se nekoliko pobrigate za trsnico v Pišecah in nje zdatne račune. Nekaj jako podobnega se je godilo tudi z državno trsnico na Bizeljskem.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar se je podal v ogersko glavno mesto ter je v torek, dne 5. januarja sklenil ogerski državni zbor po želji grofa Szapary. Za-nj se vrše nove volitve v meseci februarju. — Deželni zbor dolenje Avstrije se posvetuje o novih

občilih ali napravah za vožnje na Dunaji. Ne rečemo, da mu gre to urno od rok, da-si je v njem liberalna, nemška gospoda v večini. — Grof Taaffe si s tem, da je privzel v vlado ministra iz nemške in liberalne stranke, ni pridobil te stranke, ampak ona tērja od njega, naj izpusti iz vlade grofa Schönborna pa grofa Falkenhayna, ker sta »črna« t. j. verna konservativca. Doslej pa še grof Taaffe ne kaže nič kaj volje za to. No, kar se doslej ni, ostane pa mogoče.

Stajarsko. Nemški liberalci dobijo v Gradei zopet dela, kajti voliti jim bode za notranje mesto poslanca v državni zbor; dosedanji dr. pl. Derschata, iz vrste nemških nacionalcev, je bil v drž. zbor prišel zoper voljo »starih« liberalcev in tudi sedaj dela stranka »mladih« na to, da pride kateri izmed njih do poslanstva. — Nemški šulverein ima še več sreče, kakor je zasluž, kajti pokojni liberalci in profesor na c. kr. vseučilišču v Gradei, dr. Edvard Lipp mu je zapustil nad 100.000 gl. Ranjei profesor je bil tudi v deželnem zboru in se ve da vselej zoper koristi slov. prebivalcev naše lepe dežele. Ostal si je torej v tem zvest do smrti svoje.

Koroško. Kakor kaže, hoče minister za uk in bogočastje, baron Gautsch, ostati zvest svoji obljubi ter je občinam Sv. Jakob v Rožni dolini in Tolsti vrh dovolil, zoper voljo c. kr. dež. šolskega sveta v Celovci, slovenski pouk v njihovih domačih šolah. Želeti je samo, da se obrnejo vse slov. občine do njega z enako prošnjo, ali to ne bode lahko, kajti več občin ima v svojem zastopu nemškutarje v večini, tem pa je enaka prošnja, kar je srakam duh po smodniku. — Obč. odbor na Jezeru je poslal slov. poslance v državni zbor za hvalnico za njih krepko podporo v rečeh, za katere prosi — doslej pa v Celovci vselej brez uspeha — že toliko let slov. ljudstvo pri visoki vladi.

Kranjsko. Pri obnem zboru »katol. polit. društva« v Ljubljani je bilo uni dan jako veliko udov in jim je drž. poslanec, korar Klun razložil med drugim vprašanje, zakaj so in ostanejo nadalje slov. poslanci v »klubu konservativcev«. Vgovarjal mu ni v tem nihče, pač pa so pritrjevali na glas njegovi besedi. — Dovoljenje za novo železnico iz Ljubljane po Dolenjskem do Straže in do Kočevja sta dobila knez Auersperg in baron Schwegel ter se prične delo za-njo že prihodnje spomladi. No besedij je bilo že do volje o njej!

Primorsko. Nekaj mladih Lahov ali tacihi ljudij, v katerih teče slov. kri pa jih je tega sram, divjá nekaj časa sem hudo zoper tamošnje Slovence, posebno pa v Gorici. Te dni pa jo je eden izmed njihovih grdo naletel; ime mu je Godina in je tedaj pravi pravcati Lah. On je bil napadel urednika »Nove Soče« ali ta ga je »lopnil« po glavi in vrhu tega ga je še tožil pri sodniji. Godina pa sedaj lahko »gode« šest dni »laški« v zaporu.

Tržaško. V Trstu biva veliko Slovencev, nad 20.000 jih je gotovo, okolica pa je skorej brez izjeme slovenska in vendar jim je Lah v občinski hiši »za gospoda«. Ne pripovoši se tu slov. ljudstvu niti kaka ljudska šola in v zadnjem času še tudi ne slov. pridiga v cerkvah. Da oktobra lani je bila taka v stolni cerkvi, ali na pritiskovanje mestnega zastopa je ondi prenehala in škofijstvo jo je prestavilo v cerkev sv. Antona, toda Lahom še je tudi, kakor se kaže, na poti. Taka je »laska maniera«.

Istersko. Na otoku Lošinj pripravlja se novo zdravišče, na zemljišču nadvojvoda Karla Štefana. Lepše in bolje bode neki, kakor je v Opatiji.

Hrvaška. Kako gospodari Madjar z deželnim premoženjem, kaže pač jasno njegova zadnja kupčija. Ogerska vlada je bila lani že »pod roko« prodala nek hrvaški gozd za 28 milj. in ko so hrv. listi prišli tej kupčiji na sled, dala je vlada vendar-le gozd ceniti in

glej, na 3:34 milj. Ko pa je prišel gozd na dražbo, dobilo se je za-nj 4:25 milj. Da ni prišlo do dražbe, bila bi hrv. dežela za 1½ milj. na izgubi!

Ogersko. Državni zbor v Budimpešti je svitli cesar ali kakor čajo Madjari, kralj razpustil s prestolnim govorom ter je v njem tudi povedal, zakaj da se je to storilo. — Dr. Schopper, škof v Roznovi, povdarja v svojem pastirskem listu, da je dolžnost katol. poslancev delati v drž. zboru na to, da se ne krati, kakor doslej po gostem, katol. cerkvi pravica do nje premoženja in učnih naprav.

Poljsko. Govori se, da postane pl. Bilinski predsednik v železničnem drž. svetu na Dunaji. Ako je to resnica, tedaj je, kakor za liberalno levico minister grof Kuenburg, tako sedaj za »poljski klub« novi predsednik »božičnica«. Kje pa ostane poleg božičnica za »klub konservativce«?

Vunanje države.

Rim. Navada je liberalcem, da vsako leto poženejo par kratki novico po svetu: o »slabem«, »nevarnem« zdravju sv. očeta Leona XIII. Čudno je letos, da tega niso storili, pač pa smo brali, da so že »sv. oče krepki in zdravi«. Daj Bog, da je tako!

Italijansko. Tako je rekdo v kateri deželi za življenje in imetje nevarno, kakor ravno po Italiji. Izlasti pa so »roparji« na glasu iz otoka Sicilije. Sedanja vlada jim stopa sicer trdo na prste, ako jih dobi, ali ravno to je redko. Zatrjuje pa se, da so roparji v nekaterih višjih krogih in še jako »štímami«.

Francosko. Predsednik republike, Sadi-Carnot, je o novem letu govoril dokaj hrabro besedo: »Republikanska vlada čuje za pravice in vzročila francoskega ljudstva, v tem pa sluša tudi na glas miru in sloge narodov«. Kdo bi ne čutil pri teh besedah, da Carnot trka na ruske topove! No tako k malu pa še jih pač ne slišimo.

Belgijsko. Delalsko vprašanje je v tem kraljestvu najbolj pereče, ker jih živi ondi veliko pri težkem delu, pa malim plačilu. Veliko pa je tudi jih brez vsega zasluzka. Pajek pa prede v železici najhujše mreže!

Angleško. Da-si letos tudi tankaj ni veliko zime, vendar pa se here veliko o polomih bark na morji, največ so jih krivi viharji, v časih pa zadene tudi katera na drugo ter jo položi v »mokri grob«. — Gladstone, vodja liberalne stranke, je obhajal o božiči svoje 82. rojstno leto in je neki še prav krepak in čil na umu svojem.

Nemško. Mestni zastop v Berlinu, glavnem mestu Nemškega cesarstva, pritožuje se, da vojaki, stoječ na straži v mestu, preradi streljajo na ljudi, če jih le-ti podražijo iz šale. To utegne biti resnici, toda ali ljudje ne vedo, da imajo vojaki puške nabite? — Nekaterim se dozdeva, da vladar starodavne Bavarije, princ Luitpold, ne gleda rad v Berlin, k nemškemu cesarju. To sklepa se pa letos tudi iz tega, da iz Bavarije ni bilo nobenega princa o novem letu v Berlinu.

Rusko. Kakor je znano, je bila na Ruskem lani slaba letinja in v marsikaterem delu široke države oglašuje se sedaj glad. Kar pa je še huje, goljufije se vrše dan na dan v uradnih in tudi pri žitu in moki, katero nakupi car ter jo pošlje na kraje, kjer je lakota. Tako so tovnej 500 železničnih voz, naloženih z moko, zajeli ter so na njih našli mesto moke — pesek, pepel, smeti... Kako je taka goljufija mogoča!

Bolgarsko. Francoska vlada si je nakopala nevoljo s tem, da je terjala od Bolgarov, naj vsprejmejo nazaj sitnega pisca, ki so ga izgnali iz Sofije — zavoljo sitnob, katere je možic ondi uganjal zoper sedanjo vlado.

Bolgarska vlada tega noče storiti, francoska pa, ali naj zavoljo takega sitneža potegne meč?

Tursko. V Carjem gradu je umrl angleški poslanik White. Pri pogrebu pa niso videli ni francoskega ni ruskega poslanika in to je sultanu zamrzelo, kajti White je stal pri njem visoko, to se pravi: sultan je izpoznal, da ste francoska in ruska vlada gleda na Turčijo enih misli a ne tistih, kakor angleška. Zato bode sultanu treba gledati, da ne ostane sam, brez zaveznikov.

Afrika. Abisinjski neguš ali vladar, Menelik je poslal posebnega poročevalca v Pariz in v Petrograd in iz tega se sodi, da je neguš sit italijanske polente ali če govorimo brez podobe, italijanske sile. Doslej je namreč zaveznik kralja Umberta v Rimu, ali to mu ne ugaja, zato prosi pomoči od francoske in ruske vlade. Ako je dobi, potem lahko da italijanski vladi breco, češ, da ga je ni strah.

Azija. V Teheranu se snuje ustaja zoper vse ljudi, ki niso domači, ampak iz Evrope, to pa zavoljo — tobaka. Tamošnja vlada je namreč dala kupčijo s tobakom društvu v roke, pri katerem so sami Evropejci in to domačim ni po volji. — Tudi na Kitajskem se je nevarnosti veliko za tujce, izlasti še za krščanske prebivalce. Težko, če hode vlada kos močni burji, ki se vzdiguje zoper tujce.

Amerika. V Gootlandu, državi Kansaški, osnovali so društvo za narejanje dežja. Kakor se poroča, ponesle so se lani društvu poskušnje prav dobro ter so večkrat »s streljanjem« priklicali dež na suho, zevajočo zemljo. Nad 100.000 fl. pa so izdali za to. — »Amerikanski Slovenec« je prenehal, bojda zato, ker je urednik zbolel. Drugim pa se dozdeva, da je sploh bil ta list le — ameri-kanska vala.

Za poduk in kratek čas.

Ne poskušajte več takó!

(Pripovedka iz Savinjske doline. Zapisal F. Kresoik.)

Ko sta naš Božji učenik in sveti Peter po svetu hodila, iz teh časov pripoveduje se mnogo mnogo o njih, kako sta tu pa tam čudeže delala in s tem ljudem dobrote skazovala. Eno tako pripovedko vam hočem tudi jaz, dragi bralci, povedati, kakor sem jo slišal sam od šaljiviga možaka. Torej pa le poslušajte!

Bilo je lepo jutro začetne vigredi. Bilo je takrat vigredno jutro ravno tako lepo, a morebiti še lepše, kakor je sedaj. Škrjanček je vzdigoval se v zrak, krožeč in žvrgoljujoč svojo premilo lepo in Bogu hvalo dajajočo pesem. Vse je oznanjalo lepo jutro in še lepši pomladni dan, kojega se veseli in raduje vsaka stvar, po besedah pesmi:

Pomlad mila
Odklenila
Svoj veseli nam je raj.

Solnce je ravno vzhajalo iz-za izraelskih gor, ko se podasta Božji učenik in sveti Peter po ravnem polju, kakor pravi lepa pesem:

Stoji, stoji tam Judovsko polje,
Po polju Kristus in Peter gre.

Počasi sta se pomikala Božja popotnika med prijaznimi pogovori dalje, kakor zopet pravi pesem:

Po potu se pogovarjata,
Veaki svojo povdarjata.

Konečno zmanjka polja in popotnika jo kreneta na vkreber, po lepih izraelskih hribih. Više in više pomikalo se je pomladno solnce v sveti deželi in delalo prekrasno lep dan, kakoršnjega si moremo le misliti na jutru, v sveti deželi. Pomladne cvetlice so se prekrasno razcvetale in vse je kazalo radost in veselje, po besedah pesnika: